

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aaliangiiffigisassatut siunnersuut Naalakkersuisunit matumuuna saqqummiunneqarpoq:

Naalakkersuisut 2021-mi Asiap Kangiani sinniisoqarfimmik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut

(Nunanut Allanut Nukissiuteqarnermullu Naalakkersuisoq)

Kalaallit Nunaata Asiap Kangiani ataavartumik siunissarlu ungasinnerusoq isigalugu sinniisoqarfeqartariaqarnera pisariaqarluinnartutut periarfissaqartutullu Naalakkersuisut nalilerpaat. Tamatuma tunngavigalugu Naalakkersuisunit aaliangiiffissatut siunnersuut Inatsisartunut saqqummiunniarparput.

Misilittakkat naapertorlugit Kina-mik Japanimillu suleqateqarnek unamminartuusinnaavoq, Kina-miut japanimiullu susassaqtut amerlasuut Kalaallit Nunaanni Namminersorluni Oqartussaanermik ingerlariaaseq aammattaaq Kalaallit Nunaat toqqaannartumik oqaloqateqarsinnaatitaasoq ilisimasanngimmassuk. Taamaammat Asiap Kangiani sinniisoqarfeqarfik ilaatigut toqqaannartumik Asiap Kangiani oqartussanut suliffeqarfinnullu ulluinnarni oqaloqateqarnikkut Kalaallit Nunaannut iluaqutaassaaq, Kalaallillu Nunaata politikikkut nunanut allanut sunniisinnaaneranut nukittorsaassalluni.

Asiap Kangiani sinniisoqarfeqarnikkut tappavani pingaartumik Kina-mi aammalumi Japanimi Koreamilu Kujallermi, niuernermi, aningaasaqarnikkut kulturikkullu attaveqarfiit pitsanngorsarnerisigut Kalaallit Nunaat iluaquserneqassaaq. Sinniisoqarfik tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni Asiamiut aningaasaliisinnaaneranikk siuarsaanermik nittarsaasarnernillu ulluinnarni suliaqartassaaq tamatumalu saniatigut inuussutissarsiutit eqqarsaatigalugit niuernikkut aporfiusinnaasut aqqinniartarnissaannik suliaqartassalluni.

Nittarsaanneqarsinnaasut nutaat ingerlaavartumik saqqummerartarput. Kalaallit Nunaata inuussutissarsiornikkut soqutigisai Naalakkersuisunit ukiuni arlaqalersuni Asiap Kangisissortaani nittarsaanneqartarsimapput. Kalaallit niuernermit soqutigisaat annertunerusumik aalisakkanit tunisassiaasimapput, aammali ilaatigut tassaallutik aatsitassarsiornermi suliniutit, atassuteqaasersuutit, nerisassianit tunisassiat, atisat

nammineq ilusilersukkat, puisit amii, mingutsitsinngitsumik nukissiuuteqarnek, sikumik imermillu avammut tuniniaaneq takornariaqarnerlu. Suleqatigiinnerit annertusarnissaanut, tassunga ilanngullugu aalisakkanit niuernikkut isumaqatigiissuteqarsinnaanissamut periarfissat, niuerneramik siuarsaasinnaaneq, kalaallit tunisassiaanik nioqquteqarnerulernissamut tapertaasinnaasut amerlaqaat.

Asiap Kangiani sinniisoqarfeqalerniarnermut Asiap Kangiani suleqateqarnermi aningaasatigut iluanaarutissat eqqarsaatigalugit nunanit sanilitsinnit toqqaanartumik unammillerneqarnerput patsisaavoq. Kalaallit Nunaanni aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnerput Islandip Kina-llu killersugaanngitsumik niueqatigiinnissamik 2014-imi isumaqatigiissuteqarsimanerannik unammillerneqarpoq, assersuutigalugu tamatuma kingunerisaanik qalerallit Islandimeersut qaleralinnit Kalaallit Nunaaneersunit 5 procentimik annikinnerusumik akitsuuserneqartarput. Kina-mut nioqquteqartarnek eqqarsaatigalugu taamaasilluni Islandimi aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnek Kalaallit Nunaanni aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnermut sanilliullugu pitsaanerungaartumik inissisimavoq, Kalaallit Nunaanni isertinneqartartut Islandimut sanilliullugit annikinnerummata. Ilutigisaanik Norge Kina-mik killilersugaanngitsumik niueqateqarsinnaanissaq anguniarlugu isumaqatiginninnialeruttarpoq, Kalaallit Nunaanni aalisarnermik inuussutissarsiuteqarnek eqqarsaatigalugu unammillernarnerusumik inissisimalernermik kinguneqartussamik.

Taamaattumik kalaallit aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut Asiap Kangiani niuerfintut ajornannginnerusumik niueqateqartalernissaat qulakkeerniarlugu pisortatigoornerusumik niuernikkut attaveqaateqalernissaq pisariaqarluinnarpoq.

Savalimmiut 2019-imi augustimi Beijingimi sinniisoqarfittarpoq. Savalimmiut Beijingimi sinniisoqarfeqalerneratigut iluanaarutissat naatsorsuutigisai oqartussatigut niueqatigiinnermik pitsanngorsaassangatinneqarput kiisalu ataavartumik taqqavaniititaqalernikkut nittarsaassinikkut pissarsiaqarfiulluarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tassunga ilanngullugu ilaatigut eqqarsaatigineqarluni Savalimmiut aalisakkanik niuersinnaanerata qulakkeerneqarnissaa.

Asiap Kangiani niuerfintut, pingaartumik Kina-mi niuerfintut, nittarsaassisarnerit nanginneqaqqinnissaat Naalakkersuisut naatsorsuutigaat. Takornariaqarnermut tunngasut politikikkut ukkatarineqartussat eqqarsaatigalugu Visit Greenland kalaallillu

takornarialerisut allat qitiusumik inissisimasut peqatigalugit pilerinarsartuagassat akornanniinnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni ingerlatseqatigiiffiit ukiumut 2,3 mia. kr.-it sinnerlugit nalilinnik Asiama nunanut tunisaqartarput. Tunineqartartut annertunersaat Kina-mut tunineqartarput - 1,5 mia. kr.-it missaat aamma Japanimut - 850 mio. kr.-it missaat. Pingaartumik Kina-mut tunineqartartut ukiuni makkunani annertusiartorput.

Eqqaaneqareersut tunngavigalugit Naalakkersuisut Beijing, Kina-mi sinniisoqarfimmik ammaanissaq naapertuunnerusutut nalilerpaat.

Asiap Kangiani niuerfiisa politikikkut katitigaanerat Kalaallit inuussutissarsiutigilersinnaanissaannut pingaaruteqarpoq. Kalaallit Nunaat Asiap Kangiani sinniisoqalerpat Kina-mi Asiallu Kangiani inuussutissarsiortut maanna naapeqatigiinnerannut naapeqatigiinnissaannullu ataatsimut isigalugit nukittorsaassaaq taamaammallu taamatut suliaqarnermut siunissami pingaaruteqalertussaassalluni.

Kalaallit Nunaat massakkut nunani allani pisortatigoortumik Bruxellesimi, Washington, D.C.-mi Reykjavikimilu sinniisoqarfeqarput. Misilittakkat naapertorlugit Kalaallit Nunaat nammineerluni sinniisoqarfinnik pilersitsinikkut nammineq pingaarnersiukkani soqutigisanilu nunani allani soqutiginarsarluarsinnaanerusarpai.

Asiap Kangiani sinniisoqarfimmik pilersitsinikkut Kalaallit Nunaat nunarsuarmi najukkani sukkanerpaamik ineriartortut ilagisaanniittumi sinniisoqarfeqalissaaq. Sinniisoqarfimmik pilersitsineq, ingammik suliffeqarfiit niuerneramilu soqutigisat eqqarsaatigalugit nunatta nunanut allanut politikikkut sunneeqataasinnaanerata annerulernissaanut piviusunngortitsissaaq.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Aningaasaqarnermut Inatsisaannut 2021-imut ilanngunneqassappat sinniisoqarfimmik ingerlannissaanut aningaasartuutissat ukiuni aggersuni ukiumut 2,5 mio. kr. missaaniissasut naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasartuutissat Kina-mi akit tunngavigalugit missingersorneqarput. Pilersitsinissamat aningaasartuutissat 1,8 mio. kr. missaaniissasut naatsorsuutigineqarpoq. Pilersitsinermi aningaasartuutit annertussaat tunngavigaa Reykjavikimi sinniisoqarfimmik pilersitsinermi misilittakkat tunngavigalugit. Tassani pilersitsinermi aqqissugassat assigiinngitsut pissutaallutik aningaasartuutit ukioq naatsorsuiffimmi kingusinersusukkat aatsaat aningaasartuutit tiguneqaramata.

Ukioq	AIS 2021	AIS 2022	AIS 2023	AIS 2024
Ilanngaaseereerlu- ni anigaasaliissutit (mio. kr.)	1,8	2,5	2,5	2,5

Namminersortumik inuussutissarsiortunut anigaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Tusarniaassutigineqanngilaq.

Innuttaasunut anigaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Tusarniaassutigineqanngilaq